

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzp-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilattéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) bódá a lap szel-
lemi részét illető közlemények címzetté.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 5 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

ELLENZÉK.

Födolog a — mamelukság.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága tegnap ugynevezett érdekes ülést tartott.

Arról volt szó, hogy gróf Tisza és Neumann és Adriaánál, Benke Gyula, dr. Neumann Ármán, dr. Sámuel Lázár az országos takarékpénztár és zálogkölcsön társulatnál, továbbá Enyedi Lukács és Tolnai az Agrár banknál viselt igazgatói állásuk következtében lehetnek-e egyúttal országgyűlési képviselők is.

A bizottság csekély szótöbbséggel azt mondta: igen.

Vagyis, hogy az illetőknek ezen intézeteknél viselt igazgatói állása nem összeférhetetlen az országgyűlési képviselői állással. Az illető urak tehát most már nyugodtan ülhettek meg továbbra is igazgatói széküket és nyugodtan foglalhatnak helyet a képviselőházban is, mint törvényhozók.

Sajnos dolog alakjában véve az, hogy ebben és az ezekhez hasonló kérdésekben minden további jogorvoslat kizárásával egy bizottság dönt.

Ennek a bizottságnak tulajdonképpen kormánypartii képviselők a tagjai.

A bizottság elbírálása alá szintén tulajdonképpen kormánypartii képviselők összeférhetlenségi esetei kerülnek.

Már most tessék megfigyelni a most divó politikai erkölcsöket és azt a roppant méreteket pusztító korrupciót, mely a magyar közélet összes ágazataiba befészkelte magát és tessék hozzá gondolni azt a közmondást, hogy egyik varju nem vájja ki másikat a szemét és rögtön tisztában lehet mindenki azzal, hogy a képviselőház különben tisztelt szakbizottságától ilyen ügyekben másnemű ítélet alig várható.

A ma uralkodó kormánypartii tekintetben olyan pompásan van dreszszírozva, hogy a mit felőlről kommandozunk, azt a t. bizottság többsége minden tanakodás nélkül megeseleksi.

Érdekében áll a kormány, hogy gr. Tisza István, Enyedi Lukács, Benke Gyula, dr. Sámuel Lázár, dr. Neumann Ármán és más urak helyet foglaljanak a törvényhozó testületben? No, hát nincs az a fergeteg, a mely őket onnan elsöpörje.

Igazgatói vagy jogtanácsosai olyan vállalatoknak, a melyek szerződési vi-

szonyban állanak a kormányval, vagy kedvezményeket nyerne a kormánytól — az mit sem tesz, a födolog, hogy engedelmessé numerusok legyenek abban a táborban, a melynek segélyével Bánffy Dezső ur és kabinetje — ha érdekük úgy kívánja — odaadják az ország javát az — osztráknak.

Az összeférhetlenségi bizottság vádlottak padjára került képviselők, kivétel nélkül kormánypartiiak, még pedig egyik másikuk, hangadó tényező és engedelmes híve Bánffy Dezsőnek.

A bizottsági tárgyalás során igazolva lett, hogy azok a vállalatok, melyeknek ezek az urak szegődött, vagy kinevezett intézői részben szerződéses viszonyban állnak a kormánnyal, részben pedig anyagi kedvezményeket élveznek a kormány kegyelméből.

A bizottságnak több tagja tényleg meg is látta az illető vállalatok és a kormány között tényleg meglévő ilyen kapcsolatot, s ennek eredményében az a nézetük keletkezett, hogy a kérdéses állások nem összeférhetők a képviselői állással és az illető urak egyik, vagy másikról le kell mondjanak.

Am a bizottságnak a csekély többsége nem akarta meglátni az összeférhetlenséget eredményező okokat és tény körülményeket, nem azért, mintha azok tényleg nem forogtak volna fenn, hanem egyszerűen azért, mert hát nem volt szabad észrevenniük.

Nem volt pedig azért, mert ebben az esetben valószínűleg meg kellett volna azoknak az uraknak válniuk a képviselői állástól, már pedig Bánffy Dezső ur azért toborozta össze ezt a rengeteg, de élet és akarattalan többséget, hogy most egy bizottság ki-kezdje a táborát és megapassza a működő hadsereg létszámát.

Bánffy Dezsőnek szüksége van a többségre, és abban főképp a bevádolt urakra és mert az a bizottság is java részben az ő kreatúráiból áll, egyáltalában nem volt nehéz kieszközölni azt, hogy a bizottság ítélete ne vállalja ártalmára sem a pártot, sem az illető képviselőket.

Mindaddig tehát, a míg Bánffy ur kormányoz és ilyen élet, akarat és önállóság nélkül való párt támogatja, addig kár egy némelyeknek azzal fáradsztani magukat, hogy összeférhetlenségi eseteket hozzanak a T. Ház tudomására azzal a szándékkal, hogy ez-

zel a megbántott egyensúlyt állítsák helyre.

A mint a legújabb bizottsági ítélet bizonyítja, ilyen eredmény a Bánffy-ára alatt el nem érhető, mert bebizonyosodott im a tétel: hogy egyik varju nem vájja ki a másik szemét és a míg a Bánffy-korszak tart, addig minden hiányt és minden bünt fedez az a mi egyedülvaló és legfőbb dolog a mamelukság.

Politikai hír.

43-as szövetség. Budapestről vesszük az értesítést, hogy a 49-as szövetség szervezése országzerte élénken megindult. Legközelebb, nevezetesen a hó 16-án, vasárnap, K. K. Félegyházán tart kerületi nagygyűlést, melynek a feladata lesz, hogy a függetlenségi párt Félegyháza vidékét organizálja. Ugyanezen napon d. e. 11 órakor népgyűlés is lesz Félegyházán, a mely tiltakozni fog a kvóta-felemlés ellen. Ebben a manifesztációban, valamint a szövetségi szervezkedésben részt vesznek a szomszédos községek is, a melynek Félegyháza természetesen centruma. Budapestről ez alkalommal Félegyházára utaztak: Bartha Miklós, Ugro Gábor, Szederkényi Nándor, Holló Lajos, Bartók Lajos, Förster Aurél, Várady Károly s a függetlenségi- és 48-as párt más vezetői.

Szabad a vásár!

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága tegnap tartott ülésén tárgyalta gr. Tisza István és társainak összeférhetlenségi ügyeit és a hozott határozattal egyszerűen kimondta, hogy a kormánnyal összekötésben álló pénzügyi intézeteknél viselt állások nem inkompatibilis a képviselőséggel.

Ergő: szabad a vásár minden vonalon.

Az ülésen jelen voltak a bizottság tagjai közül: Gróf Andrássy Tivadar, Ragályi Béla, László Mihály, dr. Rátkay László, Krajcsócs Sándor és Rudnyánszky Béla előadó. Schmidt Károly távol maradt.

Napirenden voltak: Tisza István gr., Rosenberg Gyula, Hieronymi Károly, Enyedi Lukács, Tolnay Lajos, Benke Gyula és Neumann Ármán képviselőkre vonatkozó összeférhetlenségi bejelentések.

Tisza gróf és Rosenberg Gyula.

Tisza István gróf és Rosenberg Gyulára vonatkozó bejelentést vette tanácskozás alá a bizottság, melynek tagjai, Schmidt Károly kivételével, valamennyien jelen voltak az ülésen. Másfél órai tanácskozás után elnök ki-

hirdette a bizottság ítéletét, mely szerint Tisza István gróf és Rosenberg Gyula képviselőkre nézve az Adria hajózási társaságnál elfoglalt igazgatói állásukra vonatkozólag a törvényben beizkikelyezett szerződés alapján a képviselőséggel való összeférhetlenség nem forog fenn, minthogy az Adria-nál elfoglalt igazgatói állások is az összeférhetlenség szempontjából s az 1875: I. törvény-cikk értelmében aként bírálandók el, amint a többi közlekedési vállalatoknál, vasutaknál és csatornáknál elfoglalt állások. A bizottság négy szavazattal három ellenében hozta meg ítéletét (az elnök nem szavazott). Arra, hogy összeférhetlenség nem forog fenn, Mokay, Ragályi Béla, Rudnyánszky Béla és Krajcsócs horvát bizottsági tag szavazott. Az inkompatibilitás fenforgására Andrássy Tivadar gróf, László Mihály és Rátkay László biz. tagok szavaztak.

Hieronymi Károly, Enyedi Lukács.

Ezután tanácskozás alá vette a bizottság a Hieronymi Károly és Enyedi Lukács képviselőkre az Agrár- és Járadekbanknál elfoglalt állások alapján történt összeférhetlenségi bejelentést. Egy órai tanácskozás után elnök kihirdette a bizottság ítéletét, mely szerint Hieronymi Károly és Enyedi Lukács képviselőkre nézve az Agrár- és Járadekbanknál elfoglalt állásokból kifolyólag összeférhetlenség nem forog fenn, mert a kormány és a bank közt kötött s az 1896. V. törvény-cikkkel azonos tartalmu szerződés nem az állam és a bank, hanem csak a bank és magánfelek közt állapít meg üzleti és elszámolási viszonyt. A bizottság 4 szavazattal 3 ellenében hozta meg ítéletét. (Elnök nem szavazott.) Arra, hogy összeférhetlenség nem forog fenn, Mohai, Ragályi, Rudnyánszky és Krajcsócs bizottsági tagok szavaztak, az inkompatibilitás kimondására pedig Andrássy Tivadar gr. László Mihály és Rátkay biz. tagok adták szavazatukat.

Tolnay Lajos, Neumann Ármán, Benke Gyula.

Végül tanácskozás alá vette a bizottság a Tolnay Lajos, Benke Gyula és Neumann Ármán képviselőkre nézve a terézvárosi takarékpénztár és országos zálogkölcsön intézetnél elfoglalt igazgatói, illetőleg jogtanácsosi állások alapján történt összeférhetlenségi bejelentést. Felőrai tanácskozás után elnök kihirdette a bíróság ítéletét, mely szerint a nevezett képviselőkre nézve összeférhetlenség esete nem forog fenn, mert a fennforgó eset nem vonatkozik 1875: I. t.-cz. 2-ik §-ának b) és c) pontjai alá. A zálogkölcsön nézve kötött szerződés a kormány és a társaság közt üzleti és elszámolási viszonyt nem állapít meg, hanem csakis engedély okmányról van szó, a melyhez hasonló másoknak is adatott ki.

A bizottság ítéletét 5 szavazattal 2 ellenében hozta meg. Arra, hogy inkompatibilitás nem forog fenn, Andrássy Tivadar gr., Mohai, Ragályi, Rudnyánszky és Krajcsócs biz. tagok, az összeférhetlenség fennforgására pedig László Mihály és Rátkay László biz. tagok adták szavazatukat.

Tisza István gr., Rosenberger, Hieronymi és Enyedi Lukács összeférhetlenségi ügyei-

ben Rátkay biz. tag különvéleményt jelentett be.

Ezzel az ülés véget ért.

Kvóta és a válság.

Budapestről azt írják, hogy a magyar kormányhoz tegnapelőtt érkezett Bécsből az osztrák kormány válasza a Bánffy-kabinet első kvóta-jegyzékére. Mellőzte a választ a Bécsből idejött báró Jósika Samu, a ki már előre bírta hozta Badeni jegyzékének tartalmát. Bánffynak 33.4 százalékos ultimátumára azt írják kormány ridég tiltakozással felel a egyúttal a 36.4 százalékos kvótát jelzi ama legzselelő határon túl, a meddig esetleg elmehtetni vél. A magyar kormány a mai minisztertanácsban foglalkozott ezzel a jegyzékkel, a döntésről eddigelő még semmi sem szivárgott a nyilvánosságba.

A szabadelvű pártban mindazáltal azt hiszik hogy br. Bánffy Dezső nem ragaszkodik többé olyan mereven a 33.4 százaléknai maximumhoz. A miniszterelnök bizalmasai kiadták a jelezőt, hogy tizedes törtéken nem mulhatik a monarkia fenyegető belső válság elhárulása, a miől az következnék, hogy Bánffy propier bonum (?) pacis hajlandó volna belemenni a 34 százalékra való kiegészítésbe is. De ebben az esetben magában a kabinetben állna be a válság, mert Lukács László a 33.4 százalékon semmi szín alatt nem megy túl s ha jól tudjuk, a pénzügyminiszter a kormány kebelében nem áll egyedül ezzel az elszámolással.

Azt is beszélük, hogy a korona Badeni igényeit 34 százalékra óhatja redukálni s ez esetben megkövetelné Bánffytól, hogy a 34 százalékra hozott magyar kormány legyen meg ezt az egy percentnyi lépést a béke helyreállítás érdekében. De Bánffy barátai határozottan állítják, hogy a 34 százaléknál feltétlenül megáll, mert tudja, hogy ezen a határon túl biztosan cserben hagyja, sőt elene fordulna a szabadelvű pártnak minden komoly eleme.

Ezek azok a hírek, amelyek komoly politikai körökben keringenek.

A szabadelvű pártban egyébiránt még egyre tart a nyomott hangulat, amely abból az értesülésből ered, hogy a felség semmi szín alatt nem akar megválni Badenitől, aki ma az egyetlen pozitív ember Ausztriában s a kinek megmentéseért még a külön nagy kegyben álló Bánffyt is hajlandó feláldozni.

Lesz-e béke?

Bécs, május 12.

A nagyhatalmak közt a közbelépés fellett megindult tárgyalások nehézségekre ütköznek, főképpen Németország részéről, a mely feltétlenül Törökországnak fogja pártját és okvetlenül hadikárpótlást követel a porta részére.

Egyébként a nagyhatalmak kivétel nél-

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1897. május 14.

A németek között.

Európa népei ebben a tavaszi háborus világban kevés tárgyról hallottak többet, mint a „békes hangulatról“. A nagyhatalmak ma már arra való, hogy a békét fenntartsák, de azt nem tartják nagy bajnak, ha egy néhány ezer görög elhull a valamivel kevesebb török a csataterén marad.

A kövér embernek olykor-olykor szüksége egy jó orrvérzés. Ha Európa a kövér ember, a Balkánfélsziget az orr s az a néhány heti csatározás olyan operatív volt, melyre a kövér embernek a jó egészség kedvéért nagy szüksége volt. Ez a nagy hatalmak logikája.

A közönséges halandó csak arra kíváncsi, hogy a mikor nem lesz elég egy ilyen homopolikus mivelet, akkor melyik tagon fogják vágni az éret. Anyi bizonyos, hogy a ki a német császár székfoglalásában bolyong, az egy percig sem veheti ki a fejéből ezt a régi közmondást: „Hadilábon állunk“.

Nem mondhatnám, hogy Berlin holmi barakk laktanya volna, sőt ellenkezőleg, minden modernség mellett is olyan lovagkörüvár gyanánt hatott rám, hogy minden második ablakban egy feltűzött szuronyt, vagy egy kizsegett ágyút véltem látni.

A népszert cseggér nemhogy csökkenett volna ezt az melyező hitemet, hanem még fokozta azzal, azaz szíj 2-3 nap alatt

négyszer-ötször villant el szemeim előtt, mintha fölötté sürgős dolgai volnának, s mintha mindent ő intézne.

Soha sem vágytam katona lenni, de ha el nem kerülhetném, csak azt az egyet kérek, hogy Berlinbe ne postirozzanak, mert az a folytonos „Gewähr heraus“ még a magyarai módot is idegessé tenné.

Szerencsétlen és hátrányos állapot, hogy a csapatoknak ott kell kivonulni a gyakorlatokra, a hol legforgalmasabb az utca. A Friedrichstrassén nemcsak megzavarja a közlekedést, hanem perezekig feltartja a katonák ki és bevonulása. Itt hiába erősítené valaki azt a jól hangzó mondatot, hogy a néptanítók érték meg a franciaikat, mert bizony csak katona itt minden negyedik ember.

Eddig csak sejtettem, milyen lehet a „vassas német“, most már tudom, pedig már nem öltöznék vasba, mint régen. Meg van ennek a nemzetnek az a határozott jellege itt Berlinben, a melyre talál a régi jelzés. Ha disz épületeit, ha szobrait, ha még azokat a papír oszlopokat nézem is, melyekkel a száz éves ünnepélyre feldisiztették a várost, mindezt olyan nehézkesnek látom, mintha vasból volna. Nekem úgy tetszik, hogy itt sok szép minden van, de azok között kevés, a mit egyszerűsággal postikusnak is lehetne nevezni.

Vilmos császár, a nagy, kitűnő katona lehetett, de Berlinben ő sem hagyott hátra sok poesiát, pedig jeles alkotásai vannak.

De nem is kell a székesvárosban keresni azt, a mi kedélyes, hanem ott a hol „sance souci“ (gond nélkül) szoktak élni az uralko-

dók. A nagy Frigyes „gonduló“-je Potsdam-ban volt és „Sance souci“ nevet visel mind-e napig. Itt is csak azt, arra az eredményre kell jutni, a mire másutt, hogy igazán jól és kedvesen mulatni csak a francia tud. Ezt nemcsak a potsdami kastély neve igazolja, hanem az is, hogy Frigyes a francia költőt, a híres Voltaire hívta magához a kastélyba.

Nagyon kedélyesen élhetett ott a két férfi, és sok csipő élezelet kedveskedhetek egymásnak. Anyi bizonyos, hogy a király nem sajnálta a pénzt, hogy költő barátja gyengéit kigunyolja.

Voltaire nem volt szép ember, de annál kisebb. Ez, úgy látszik a fejedelmi barátot bántotta, mert a költő szabóját, falait újra festette és pazarul feldisiztette majmokkal, papagályokkal és mindazzal, a mi a gunyt jelképezi.

A „Sance souci“ kastély ugyanabban az állapotban van, a melyben Nagy Frigyes hagyta. A háló, dolgozó, sétáló és zene szoba, meg a könyvtár, nemcsak kényelmet, hanem kedélyt is bőven nyújthattak.

A többek között egy igen érdekes adatot lehet hallani a szobák történelméről.

Frigyes étkezni készült és a menyegzetről egy pók a tálba dobta magát. Kíváncsiságból meg akarta tudni, vajjon a pók mérge volt-e a két kedvenc kutyáját áldozatul ejtette a kísérletnek, mert mindkettőt meghalt, hogy urok megmenekült, emléket őriz az a siremlék, a melyet szavakra a kastély mellett készített.

Azt nem emlegetik az ott élő krónikások, hogy a költő és a császár között milyen

jelenetek játszódtak le, de azt meg büszkén regéli el, a mit a térszomszédban lakó molnár miélt a hatalmas urral.

A molnár nagy szélmalma alig egy pár száz lépésre volt a szép kastélytól. Nem az volt a baj, hogy éktelenítette a környezetet, hanem az, hogy alkalmatlan volt éjjel napali kelepelésre.

A felséges ur maga elébe hívatta a molnárt és felhívta, hogy adná el neki a malmot. Nem eladó felség, volt az egyszerű ember merész válasza. A császárt meglepte. De hátha én parancsolom. Akkor sem, volt az önértékes válasz. Ennek az országnak van van törvénye és az meg véd engemet még a császártól is.

Ez a talpra esett válasz annyira meglepte a császárt, hogy a molnárt elbocsátotta a malmot nemcsak meghagyta, hanem a molnár halála után megszerezte és azóta híven őrzik ott. Most — természetesen, — nem kepel, mert a császár parancsának érvényesülni kell, ha halála után is.

A „Sance Souci“ kastély és környezete a gyönyörű nagy park és kastély előtti szépen gondozott kert még egy pár óra alatt is sok élvezetet nyújt.

A mostani császár csak ritkán látogatja meg és nem használja.

Az ő kastélya egy néhány kilométerrel tovább a nagy kertek végében van. Külsőre nem sokat mutat, fekvése koránt sem ily szép, de fejedelmi kényelem található benne.

Az uralkodók óriási összeget fordítanak az ilyen nagy mulató helyre, de szűkségük is van rá!

Berlinnek a nép számára benn a városban aránylag kevés hely kínálkozik. Az „Unter den Linden“-t nem jó kora tavasszal látni, midőn egyetlen disze, a lomb hiányzik. A mellette levő épületek nem olyan művészi alkotások, hogy pótolnák azt, a mit a természet nyújt.

A császári épületek környéke az egyetem, múzeum, opera, szerencsésen vannak csoportosítva és feltétlenül nagy hatást gyakorolnak a szemlélőre. Az emlékek között a száz évi ünnepre emelt Nagy Frigyes-emlék feltétlenül uralja a többit. Csupán az a hátránya van, hogy a császári lak előtti tér igen szűk az emlék nagy arányaihoz mérten.

A polgárságnak, velők együtt az utazóknak is van az az előnyök, hogy olcsón étekezhetnek. A mi Bécsben csak a katonáknak kedvezmény, azt itt némi részben az egész polgárság élvezi. Azt a rendszabályt még a németek sem köszönik meg, melyet közlekedési alkalmak a rendőrség. Ünnepnapokon a boltokat nemcsak, hogy be kell zárni, hanem azok ablakát is be kell függönyözni, hogy a közönség figyelmét ne vonják el az ajtóskodástól.

A gazdag képtár napokat vesz igénybe, hogy az ember áttanulmányozhassa remek műveit, de a magyar ember mindazok mellett némi büszkeséggel fog visszaemlékezni arra a szimbolikus szoborra, mely a múzeum előtti lépcsőzetten egy magyar művész, Kiss költő alkotása.

Boros György.

kül jogosnak tartják Törökországnak a kárpótlásra való igényét. Nézeteltérésekre vezet a garancia kérdése. Némely nagyhatalom szükségesnek mondja, hogy a mig Törökország megkapja a hadikárpótlást, addig tartva megszállva Tesszaliát, ellenben más nagyhatalmak az okkupálást ellenzik és azt kívánják, hogy Görögország a hadikárpótlás biztosításául kösse le Törökország javára ványjövödelmeink felét.

A területi kérdés sem csekély zavart okoz. A szultán a háborus párt befolyása alatt áll és szintén fél a fenyegetőző ifjt-törökök bizottságától s ezért ragaszkodik a határkiigazításhoz. Bécsben, Berlinben és Pétervárott méltányosnak tartják ezt a követelést, de más nagyhatalmak attól félnek, hogy a határkiigazítás meg fogja zavarni a status quot. Különben hajlandók a portának azt az engedményt tenni, hogy Kréta felett a szultán fennhatósága még jobban kifejezésre jusson, mint eddig.

A tárgyalások nehézkösen haladnak s előreláthatólag hosszú ideig fognak tartani.

Kréta sorsa.

Krétáról visszavonják a görög csapatokat: Kedden négyszáz katonáig hagyta el a szigetet görög kereskedelmi hajókban a melyeket a nagyhatalmak hajói az ostromzár következtében elkoboztak.

Kréta sorsa felett csak annyiban határoztak a nagyhatalmak, hogy kimondották a sziget antonómiaját, ki lesz a kormányzója vagy fejedelme, — miképpen rendezik rajta a közigazgatást, az még nem állapították meg. Egy kombinációra mégis alkalmat ad egy rövid személyi hír. A portán ugyanis egész határozottan azt állítják, hogy Eugénia volt franczi császárné a jövő hónapban hosszabb időre Konstantinápolyba érkezik. Oda jövetelének az a célja, hogy a fölállítandó kréta tejedelmi trónjára egy Bonaparte herceget juttasson.

A béke bevezetése.

Konstantinápoly, május 13.

Az európai hatalmak mediációjának bevezetése tegnap úgy történt, hogy Calice báró osztrák-magyar nagy követ, mint a nagykövetség doyenje megjelent a török külügy-minisztérnél és öt egy nála hagyott jegyzékben arról értesítette, hogy az európai hatalmak közbenjárása az ellenségeskedések haldadéktalanul becsüdtetésére, illetőleg a béke végleges megkötése érdekében megkezdte a lépéseket.

Calice báró rövid, a nagykövetelek nyilatkozatára vonatkozó memorandumot is hangoztatta a minisztérnél, míg egyidejűleg a nagykövetelek dragemánjai a szultán kabinetjében gyűltek össze, hogy a kollektív eljárás felett tanácskozzanak.

A szultán pedig elrendelte a minisztér-tanács haladéktalan egybehívását, a mely a jegyzékre adandó választ megfogalmazza.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 14.

— Egyetemi építkezések Kolozsvárt. A közoktatástügyi miniszter a képviselőház elé terjesztett jelentésében a kolozsvári egyetemi

építkezésekről ezeket mondja: A kolozsvári Karolina országos kórház elhelyezését az ottani alsó és felső Szén-utca, nemkülönben a Kökert-utca és a muzeum-kert által határolt területen az egyetemi orvoskari épületek szomszédságában, az elme és idegkór-tani klinikát, illetőleg örültek házáat pedig az e terület felső sarkától kiinduló Kert-utczában tervezik. Az összes építési költségek a módosításokkal 1.303,676 frtra rugnak. Mint-hogy pedig a Karolina-kórház czéljaira a miniszter által benyújtott törvényjavaslatban fölvetett 1.400,000 frtból 100,000 frt telekvásárlásra szükséges, az építési költségekre csak 1.300,000 frt marad, a csekély többlet az azonban minden bizonnyal akad fedezet a munkák kiadásánál elérendő megtakarításban.

— Szinnyei bácsi levele a kolozsvári muzeum elnökséghez. A napokban említettük, hogy a magyar irodalom kiváló férfiát, Szinnyei József 48—49-es honvédtiszteit, királyi tanácsossá történt kinevezetése alkalmából táviratilag üdvözölte a kolozsvári orsz. történelmi ereklye muzeum.

E táviratra az öreg ur, a ki minden levelet, minden nyomtatványt gondosan megöriz és leveleit számozva küldi, s azokról pontos nyilvántartást vezet, a következő megleghango sorokban válaszol:

Budapest, 1897. máj. 8. 7090/187.

Különösen tisztelt Elnök ur!

Legnagyobb hálával és szeretettel fogadtam a nemzeti nagy események ereklyéit örd, annak emlékét tisztelő, a nagy események igénytelen résztvevőjéről kedvesen emlékező barátom szíves megemlékezését és szerencse kívánatait. Köszönöm nagyrabecsült sorokat!

Munkásságomat a haza iránti kötelesség sugalta; azt teljesítem, mert az által is hön szeretetét hazámért szolgálom. Ha ezen hasznosnak nyilvánított munkásságom a magasabb körök is figyelembe veszik, megtisztelő rám nézve, de ha üggyársaim, jó barátaim is rokonszenven fogadják, kettős öröm az nekem és hálás szívvel emlékszem mindenkor ezen kitüntetésükre.

Isten áldja Elnök urat és a muzeumi társaságot; segélje az Isten törekvéseiket nagyra nőni.

Kiváló tisztetélem kifejezése mellett maradtam

Nagyságodnak.

kész szolgálja:

Szinnyei József.

— Tizenötödiki társas estély. Holnap lesz öt éve, hogy a kolozsvári orsz. történelmi ereklye muzeum minden hó 15-ére társas estélyek rendezését tervbe vette. Ez estélyek sorozatát a nagy idők Kolozsvárt élt három exredese nyitotta meg, kik azontul is részt vettek koronként az össze jöveteleken. A három ezredes közül ma már csak kettő él. Az öt éves évforduló szombati összejövetelét érdekessé teszi Csecc tábornok két levele, miket a kolozsvári muzeumhoz és ennek éréhez intézett arczképe kíséretében. A holnap-i összejövetelt a tornavívó épület vívó termében fogják megtartani. Kezddik a gyűjtemény megsemlésével d. u. 6 órakor. Az estélyen az úgy barátait és híveit szívesen látják.

— Előadás gőzerővel és ellátás zajtalanul a csendes műhelymunka kohójában. Vastagon téved, a ki Jules Verne legújabb regényét sejtje e czim alatt. A „Kolozsvár“ megemlékezve az „E. M. K. E.“ legutóbbi bizottsági és választmányi üléséről, a többek közt így ír tegnapi számában: „Rengőszó számú akta és beadvány került ezeken fel-

dolgozásra, melyeken tegnap d. u. 3 órakor a városi tanács-asztalát borították. A választmány három óra alatt végzett velők, miután minden a legszebb rendben előkészítve és a referens által úgy szólva, gőzerővel előadva volt. Most következik pedig az ellátás, a mely megint zajtalanul a csendes műhelymunka kohójában fog lefolyni. Nem lehetetlen, hogy van még az országban egy két olyan jámbor lélek, a ki az ilyen műhelyi stílust olvasván, nem tud annak czéljával hirtelen tisztába jönni. Ezek kedviért lefordítjuk a „zajtalan“ munka e legújabb gyümölcsét: Referens: Sándor József t. alelnök, főtitkár, orsz. képviselő stb. Gőzerő: az ő ereje, mely — dacára annak, hogy zajos zsenijének munkatere mértani arányban növekszik — épen nem lankad. Megint zajtalan ellátás: olyan, mint eddig. Csendes műhely munka kohó: A nagy férfiu agya és irodája. Ezekben öhajtottuk öt zajtalanul ismételtén átadni a gőzerővel megnyilatkozó közbámulatnak! (Baküldetett.)

— Elhalasztott távverseny. A kolozsvári kerékpáros egyetel által ujjában folyó hó 16-ra Deésre tervezett országúti távversenyt a rendező bizottság elhalasztotta e hó 23-ik napjára. Az elhalasztás indoka az, hogy e hó 16-án a gróf Kornis Viktor tiszteletére rendeznek a Deésiek ünnepséget, s az egyetel ennek lefolyását nem kívánta a maga versenyeivel esetleg zavarni.

— Jótékony egyesületek májálisa. Városunk két legjótékonyabb egyesülete a „Rongyos-egylet“ s a M. D. E. együttes májálisát f. hó 15-én d. u. 3 óráttól kezdve fogja megtartani a lövöldében. Ez tulajdonképen gyermek májálisnak van tervezve, a mennyiben az összes iskolák növendékei fognak azon részt venni, de azért arról is gondoskodva van, hogy a nagyok is kedvükre mulathassanak. A lövölde tágas terén kívül, még a nagy terem is a mulatók rendelkezésére áll. Lesz katoná és cigányzene, s ezen kívül a lövölde jó nevű bérője gondoskodik minden egyéb jóról. Belépti díj gyermekeknek 20, felnőtteknek 50 kr. Reméljük, hogy Kolozsvár minden jót és nemeset támogató közönsége, városunk e két legnemesebb intentióju egyetelét is kellő támogatásban fogja részesíteni.

— „Medikus májális“. Galenus buzgó tanítványai, nemcsak komoly tanulmányaikban, hanem fényes sikerű kedves mulatságok rendezésében is mindig elől járnak; bizonyítékul ennek tekintjük azt a májálisát, a melynek rendezéséről ma örömmel hírt vetünk. E mulatság pártatlanul áll eddig. — az összes felmerülő költségeket ugyanis a gavalier rendezőség fogja viselni! A legközelebb szétküldendő meghívók egyszerűsége miatt belépti díj fognak szolgálni. Píatal emberek számára azonban külön csak egy forintért adnak belépti jegyek! — Tekintve a jótékony célt, — hogy a küszönetel fogadott fellépítések kizárólag az orvostanhallgatók segély egylete alapja javára fognak fordítani — s azt az általános érdeklődést, mely e elite mulatság iránt mutatkozik, — az minden esetre fényesen fog sikerülni! — A rendezőség következőekben alakult meg: János Ödön rendező bizotts. elnök, — Fröhlich Jenő, Ofner Károly, Winkler Jenő alelnök s Hanasiewicz Oszkár bizotts. titkár! — A mulatság f. év. június hó 4-én fog megtartani a „Lövölde“ helyiségeiben!

— A Kolozsvári Kereskedelmi Akadémia „Jókai önképzőkör“ 1897. május 16.án d. e. 10 órakor, az intézet dísztermében önképzőköri Zárunképlet rendez.

Az ünnepély műsora: 1. Éljen a haza! induló, írta Faulvetter A., előadja a intézeti

zenekar. 2. Elnöki megnyitó-beszéd, tartja Dr. Versényi György az önképzőkör elnöke. 3. Népdal-egyveleg, írta Szentirmay Elemér, előadja az intézeti dalkör. 4. Titkári jelentés, tartja Kiszely Gyula, az önképzőkör titkára. 5. Legenda, előadja Madari Zoltán, középő o. t. hegedűn és Liptay Árpád, középő o. t. zongorán. 6. Ezer év, írta Pósa Lajos, szavalja Ferenczi Dénes középő o. t. 7. Intermezó, Mozart operából, előadja az intézeti zenekar. 8. a) Tavasz dal, írta Attenhofer Károly. b) Hazámhoz, írta Schubert Ferenc, előadja az intézeti dalkör. 9. Rachael siralma, írta Arany János, szavalja Messer Richard, felső o. t. 10. Fejérvári induló, írta Müller, előadja az intézeti zenekar.

— A kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak társulata évi közgyűlését e hó 16-án tartja meg délután 3 órakor saját helyiségében (Tivoli-utca), melyre a t. tag urakat ezennel meghívja. Az igazgató választmány.

— Milyen legyen az elnök? Az „Ellenzék“ május 10-iki számában e czim alatt rövid közlemény jelent meg a „Mindenfélék“ rovatában és e közlemény arról beszélt, hogy milyennek kell lenni egy nöegyleti elnöknek. E cikkre Székely-Udvarhelyről választ kaptunk, s bár szíve fölösleges reprodukálni — tekintve, hogy az előző közlemény nem volt személyeskedő jellegű — a paritás elvénél fogva mégis kiadjuk abban a reményben, hogy e tárgybán érdekelt felek is fölöslegesen tartanak minden további megjegyzést. A válasz így hangzik:

A valószínűleg minden czélzatosság nélkül irt cikk többet oly állítást f. gal magában, mely a félreértések kiküldése végett helyreigazítást követel. — A cikk ezen állítása, hogy jelölt nincs s hogy egyetlen név sem említtetik még — egyszerűen téves és a viszonyok nem ismerésén alapul. Sem új jelölre, sem új névre szükség nem volt, mert a nöegylet minden tagja a lemondott elnököt öv. Török Pálnét tekintette továbbra is jelöltjének s tudta mindenki azt is, hogy a nöegylet elnökője a maj viszonyok mellett, csakis ő lehet és senki más. Állításunkat igazolja azon tény, hogy a cikk megjelenése előtt 2 apnappal a nöegylet közgyűlése egyhangulag öv. Török Pálnét választotta meg, a ki szíves volt 8 év óta viselt díszes állását újlag elfoglalni. A Zola regényeké, fénytűst, jó szívet illető „általános elvei“ a tudósító urnak a nöegyletben is rég tudott és ismert dolgok voltak s bizonyítja az egyhangú választás is azt, hogy nöegyleti tagok mindig szívükön hordozták az elnöki állás betöltésének fontosságát s a mondott „általános elvek“ tekintetbevételevel választották meg most is az elnököt. (x. y. z.)

— Ismét öngyilkosság. Igen rövid idő alatt immár ma a harmadik öngyilkosság híre kelt megdöbbsztést Kolozsvárt. — Ágoston József, vasuti tisztviselő vetett véget életének ma délbén a köztemetőben, hol forgópistolyból halántékra lötte magát. Mire a mentők odaértek már halva volt. Tettének oka ismeretlen.

— Az udvar Budapestén. Felhivatalosan jelentik, hogy Ottó főherceg felesége, Mária Jozefa főhercegnő, a ki szintén részt vesz a pozsonyi ünnepségen, onnan a királylyal együtt Budapestre jön s mig ő felsége itt lesz, ő is a magyar fővárosban marad. A főhercegnő a királynét fogja helyettesíteni, minthogy néhány udvari ebédre az előkelő társaság hölgyeit is megfogják hívni. Ezentul, úgy látszik, a királyi udvar nemcsak összel, a hadgyakorlatok után, de tavasszal is hosszabb időt Budapestben fog tölteni, a mikor a magyar társadalom elő-

kelősegei még együtt vannak fővárosunkban. Mária Jozefa főhercegnő ideérkezését is úgy kell felfogunk, mint az udvar ily szándékának jelét.

— Május hó. Pongrácz, Szerváz és Bonifác ufak, híven hírtűkőz, zuzmórával és hóeséssel, rendre megérkeznek, s Salzbürg, Gráz, Aussel, Klagenfurt, Bozen, Gmunden és Teschen felől hófúvás, havazás, zizatar, hóvihar hírt hozza a táviró. A dolomit utakon a vonatok hókével járnak. A viruló természet ismét fehérbe öltözött, a tavalyi hó még el sem tűnt a hegyfokokról, itt a tavaszi, a friss.

— Birói kinevezések. A király dr. Szűts Miklós nagykanizsai törvényszéki bírót a debreczeni, továbbá dr. Staud Lajos pozsonyi és Witt László nagybecskereki törvényszéki bírót a szegedi ítélőtáblához bírák, Fassie Pál nagyváradi törvényszéki bírót, Fest Ottó iglói és Matyasovszky József kismárnári járásbírákat, Gyöngyösi Lajos nagyváradi, Vargha Lajos veszprémi és Rébay Arnold nyitrai törvényszéki bírót, Kun Barna sziráki és Pólt Károly szentlőrinci járásbírákat, Várhelyi János nagy-szebeni törvényszéki bírót, Balaskó János dárda járásbíró, Szantali Antal kézdívási helyi, Aray Károly szolnoki és Thamm Frigyes győri törvényszéki bírót, Michany J. galánthai járásbíró, Prónay István és Mazyol Antal nyitrai törvényszéki bírót, Salamon Miklós kiskőrösi és Agastie Pongrácz muvaszombati járásbírákat, Sebe Pál gyöngyösi járásbíró, Keresztessy Lajos sátorlajauhelyi törvényszéki bírót, Martényi Sándor szecenizs járásbíró, Róth Gyula eperjesi, Hegymeghy László komáromi, Toperczer Kálmán szatmárnémeti és dr. Fekete Gyula budapesti büntetőtörvényszéki bírót, Lacza Károly győri járásbíró, Kádás Miklós eperjesi törvényszéki bírót, Jusita Lajos hódászi járásbíró, Nemes János besztercebányai, Guzmics Lajos soproni, Madarasy István székesfehérvári, Rédeky István trencsényi, Zsivora Sámuel egri és Telegyi Károly décsi törvényszéki bírót, Filiphe János letenyei járásbíró és Tarcsay Károly kaposvári törvényszéki bírót a VII-ik fizetési osztályba törvényszéki bírák, illetőleg járásbírák nevezték ki.

— Természet tudományi gyűlés Oroszországban. Moszkvában, július hóban nemzetközi természettudományi kongresszus tartatik.

E kongresszusra a kolozsvári tanférfiak közül is többen készülnék résztvenni. A kongresszust a muszka kormány védnöksége alatt tartják meg.

Érdekese azok a szabályok, melyek a kongresszuson részt venni szándékozó részére hozattak. E pontozatok a következők: 1. A kongresszuson zsidók is vehetnek részt, azonban kötelesek a (Budapestben) székelt konzulátusnál előzetesen igazolni azt, hogy Muszkaországban letelepedni nem fognak.

A kongresszusra utazók semmiféle nyomtatványt magukkal nem vihetnek át az orosz határon.

Fésűt, kefé, fehérneműt, vagy más uti kelléket újságpapírosba, vagy más nyomtatványba pakolni nem szabad.

2. Sem tudományos, sem más könyvet fűzetet, rőpiratot, podgyászsban, zsebben, ruhába beléshon be szállítani nem lehet. Irtó napló jegyzetek ha az utasoknál találatnak s ha 4 oldalnál terjedelmesebbek, a határnál megsemmisíttetnek.

3. A kongresszusra utazók, a mint előző Oroszország határára, az orosz kormány vendégei lesznek.

Innentől kezdve díjtalanul szállítanak s kíséretükről és ételmezésükről is orosz ország gondoskodik.

Azon éjjelen, későn, oly későn, hogy a hideg szűrke hajnal már felhasadt a keltegen — Hágár a Tiszbe szobájába ment. Tiszbe a ki ébrenalvó volt, — ijedten retent fel és kérdezte, hogy mi a baj, talán hirtelen rosszul érzi magát Hágár?

— Nem, nem vagyok beteg; de nem tudtam aludni, és Tiszbe, valami kérdésni válom van töled.

Hágár az ő hosszú fehér pongyolájában, — lámpával a kezében az ágya mellett állott.

Áthátóan nézett le a Tiszbe arczára, mint azt Tiszbe az alvástól kipirulva a vákosáról felemelte.

— Hágár, mit akarsz tölem kérdezni? — Csak ezt. Tegnap azt kérdezték tőlem, hogy te és Conholm őrnagy jegyezté vagytok-e. Mit — amint Tiszbe nevetett — tehát nem igaz?

— Természetes, hogy nem igaz! Hágár te jobban ösmerhetnél, mint hogy azt feltudtál rólam!

Édesem, hát ez volt az ami bántott? Azt gondoltam, hogy elfelejtettem Fergus, a haragudatál réam hűtlenségemért? — kiáltá Tiszbe izgatottan. Ah, te jobban ösmerhetnél! — Azt gondolni, hogy ötöt ily hamar el tudtam felejteni! Oh, Hágár, Hágár, hogy voltál képes oly képtelenséget gondolni!

— Tiszbe, már szinte egy éve, mióta elment. És én nem hibáztatnám.

Az a gyenge remény, ami a Hágár szívében még nem aludt ki — a remény, hogy az idő és távollét gyógyító hatással volt, és hogy Tiszbe az első szerelmét elfelejtette — a leány komoly szavaira — rögtön és örökre kibílt a szívéből.

(Vége köv.)

Tiszbe.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék“ számára fordította: AMICA.

XVII.

(Folytatás.)

(41)

— „Maga olyasmit engedett gyanítani, — írta Fergus, — mint ha Tiszbe és Conholm őrnagy között bensőbb ragaszkodást vett volna észre. Reményben és teljes szívemből kívánom hogy bár úgy volna, a hogy maga gondolja. Ó jó fiu, és meg vagyok róla győződve, hogy Tiszbét boldoggá teszi; hogy sikert arasson, jó kívánataimat bírja. Nem vagyok oly esztelen, sem oly önző, hogy azt gondoljam, hogy ezért, mert a Tiszbe első szerelme oly szerencsétlenül volt adata, egy más szerelem ne volna lehetséges számára. Reményemem hogy elfelejtett engemet, és máshol talált boldogságot. Hágár, midőn erről teljesen meg leszek győződve, vissza megyek az én otthonomba, barátaimhoz és magához.“

Hágár, az utolsó mondat felett gondolkozva boldog álmódzásba volt merülve, midőn a Drummond levelét bevitték hozzá. Gondtalanul bontotta fel, kivette az első lapot, és csodálkozó meglepetéssel olvasta a következő sorokban írott sorokat.

— „Édes Hágár kisasszony. Egyszer már értesítettem magát egy bizonyos dologról, a mit nem egészen az én szándékom szerint használt fel. Most ismét egy másik értesítést helyezek a kezeibe, mely éppen most jutott hozzám, és melynek az igazságáról meg vagyok győződve, használja a tetszése szerint: adja át, vagy semmitse meg. Ez ügyben való érdeklődésem megszűnt, de valószínű, hogy magát közelebből érdekli, tehát rendelkezésére bízom, hogy tetszése szerint használja. Azonban arról legyen meggyőződve, hogy ha elhatározza azt az érdekel-

tektől visszatartani, én hallgatni fogok, és hűségesebb leszek magához, mint a milyen maga volt hozzám.“

Hágár kétszer olvasta át ezt a czédulát, és mindig növekedő meglepetéssel és zavarróssal, aztán felvette a nagyobbik levelet, és lassan olvasta át a tartalmát. És a mint olvasta, arczáról eltűnt a szin, és szeméből a boldog álmódzó tekintet, és az a nyugodt boldogság, mi szívét betöltötte, egymással vívódó felindulások viharának adott helyet. A kezeiben tartott levéllel ott ült és sötét szemei tres, mitemen látó tekintettel bámultak az ürbe. Ugy tehát ez volt álmainak a vége, ez volt sorsának az első lépés, mit csak egy fél órával azelőtt oly édes reményekkel, és oly boldog fájdalommal épített!

Egy idő múlva a Drummond levelét gépisen felvette és ismét átolvasta. Mit jelentettek ezek a szavak? „Tetszése szerint használja fel. Adja oda, vagy semmitse meg: hallgatni fogok és hűségesebb leszek.“ És ime rögtön az egész értelme és a kísértés, a mit sugalmazott átvillant az agyán.

Hosszasban tilt ottan, kemény harcztot vívott emagával és életének a legerősebb kísértése ellen küzdött; és kúnt a kerlben folyt a játék, a tennis játszókö nevettek és tréfálkoztak, mit nem tudva a Hágár szívében dúló kemény harcztól, a jó és rossz között vívódó túsáról.

Vége vége lett a játéknak, és Tiszbe, a ki nyert, Conholm őrnagytól kisérve, győzedelmesen jött a ház felé. Hágár nem tudott ott maradni, hogy velük találkozzék. Felállott és a lépcsőkön felszaladt a saját szobájába és bezárkóztott. Bizonyára vette, hogy az őrnagy a délutáni teázásra ott fog maradni, tehát Tiszbe egy időre el lesz foglalta. És mielőtt Conholm elmenne, Hágár ayugodtabb lesz, képes uralkodni önmagán,

és képes elhatározni, hogy mit tegyen. Azt mondta magának, amit magát az ágyára vetette és arczát a vákosokba tette, és a kiülről jövő hangoktól hasztalan próbálta füleit elzárni, mert a hallása éppen mostan fájdalmasan éles volt. Hallotta a cseccék és kanalak csörömpölését, a mint a szobaleány a teát bevitte, és az ajtaján kopogtatni.

A leány kérdezte, hogy ő lemegy e teázni.

Most nem megyek; doigom van, választó Hágár.

Egy idő múlva felállott, hideg vízzel megszintatta az arczát, a haját megsimította; és lement. — Könnyebb lesz Tiszbével az őrnagy jelenlétében találkozni, mint egyedül, gondolá.

Conholm éppen akkor készült távozni, midőn ő belépett: de még ott maradt néhány percig, hogy vele beszélgesse, és sajnálatát fejezte ki, hogy egy egy korábbi eligékezés következtében a Hágár meghívását, — hogy ebédre maradjon ott, nem fogadhatta el.

Ezt Hágár is sajnálta. A Tiszbével való téte-a-tételtől visszaratent, egyedül kívánt maradni, hogy a saját gondolataival tisztába jöjjön, hogy végleges elhatározásra jusson, a mit megtenni minden pillanatban nehezebbnek látszott.

Tiszbe csodálkozott a hallgatagságán és komar arczán, hogy Hágár által adott nagyarázat által, hogy erős főfájása van, nem volt egészen kieségítve. Itt a főfájásnál sokkal komolyabb bajnak kellett lenni, a mi rendkívüli halványágát és szemének szomorúságát indokolja, gondolá Tiszbe. — A reggel érkezett levélben volt valami, a mi aggasztja? Talán Fergus beteg volt? Beteg volt és egyedül, idegen országban, idegen emberek között! E gondolatra Tiszbe szíve elszorult.

Később, midőn egyedül voltak, ahöz az ablakhoz ment, hol az alkony felhomálya-ban Hágár ült, ujjai valami kézi munkával foglalkoztak, de a gondolatai megszűs voltak; Tiszbe az ő kedvenc attitűdjében, a Hágár lábánál a szőnyegre ült le, és kezével kezét a barátjának a térdére téve.

— Hágár, édesem, monda, szeretném ha megmondanád, hogy mi bajod.

Hágár megrettent.

— Mi bajom? Gyermekek, honnét jöttél erre a képzeltődre, monda?

— Csak képzeltőds? Örtőlők rajta, mert azt gondoltam, attól féltem, Tiszbe habozott és a hangja remeggett, hogy a ma reggel kapott levélben olyas valami volt a mi megzavart, és a mit, hogy engemet megkínélj a fájdalomtól, eltitkoltál előttem. De Hágár én jobb szeretném tudni. Beteg Fergus? vagy.

Elhallgatott, aggálytolt égő nagy szemei a Hágár arczára voltak figyelmeztetve. A Hágár arczát sötét pir borította el. Egy pillanati halgatott, és aztán hideg, kemény hangon azt monda —

— Tiszbe, abban a levélben nem volt semmi a mi neked vagy bárkinek aggodalmat okozhatna. Fergus jól van és most jobb kedélyvel irt, mint rendszeren szokot írni; tehát megnyugtathatod magadat.

— Tiszbe megkönynyebbtlye lélegzett fel.

— Ugy hát mi bajod? Én látom és tudom, hogy van valami, monda?

Hágár türelmetlenül huzta össze a szemöldökeit.

— Nincs semmi, kivéve azt, hogy fáj a fejem és egyedül kívánok lenni, monda nyersen.

Tiszbe, sörte és meglepetve a Hágár különös modora által csendesen falállott és egyedül hagyta.

HIRDETÉSEK.

36—1897.

407. (2—3)

igt.

Erdőeladási hirdetmény.

A borszéki birtokosság tulajdonát képező „Bánfi” nevű erdőség kereskedelmi fűt alólirt igazgatóság árverés alá bocsátja és 1897. május 24-ikén d. e. 1/11 órakor a fűrdőüzlet irodájában tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja.

Köbméter ár: 1 frt 60 kr., (egy forint hatvan krajczár.) Felhívtnak venni szándékozik, hogy 5000 frt bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat az árverés napjának d. e. 10 órájáig eladó igazgatósághoz adják be.

Nyílt árverezés kizárt.

Megjegyeztetik, hogy az eladás tárgyát képező fenyőerdő a kir. erdőrendezés kizárása szerint 47741 köbméter tesz ki. A Vájlá völgyén fekszik, minden oldalról jókarban lévő téli tutajos út által érintve, melyen 2—5%-os lejtőn vízmentére szállíthatók a fák a 12 köbméternyire fekvő Maros folyó partjára, mely kedvező körülményt, mint páratlan szállítási előnyt vevők figyelmébe ajánljuk.

Az eladás részletes feltételei igazgató irodájában bármikor megtekinthetők. Kiváncra érdeklődőknek megküldetnek.

Borszék, 1897. április 30-án.

Fűrdő-üzlet igazgatóság.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

Portland Cementet

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasúti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsvárt kapható:

Klemm Pál fakereskedő urnál (Telefon 79.), Tessitori és Gurisatti beton-vállalati cégnél és Segesváry és Társai kereskedő urnaknál. 99. (12—x)

LEGNAGYOBB RAKTÁR

Kreton, Voal, Madepolan, atlas Saten, Vászón, Chiffon és tavaszi Ruhakelmékből.

POSZLER ÉS TÁRSA

DIVATRUHÁZA

Kolozsvárt, Hid-utca, Hungária alatt.

Egy méter gyönyörű Voal 18, 22, 25, 30 kr.

" " " Madepolan 30, 35, 44 kr.

" " " Atlas Saten 35, 45, 65 kr.

" " " női szőr ruhakelme 35 krtól 250 krig.

" " " fekete Terno 45 krtól 3 frt 30 krig.

" " " első rangú Chiffon 20 krtól 40 krig.

" " " vászón Rumburgi, utánzat 22 krtól 40 krig.

" " " vég 30 rőtűs vászón, kitűnő jószág 440 krtól 850 krig.

" " " 14 méteres czérna lepedővászón 650 krtól 10 frtig.

" " " méter lepedővászón 45 krtól 1 frt 20 krig.

" " " darab olajos paplan 1 frt 30 kr.

" " " Saten paplan 3 frt.

" " " szőr-atlas paplan 4 frt.

" " " selyem paplan 7 frt.

" " " mátráz 3 frt.

" " " selyem esőernyő 1 frt 80 kr.

" " " aczélnyelt esőernyő 1 frt 30 kr.

" " " férfi fehér és színes ing 1 frt 20 kr.

Tourista és Saten uri ingek, nyakkendők, kesztyű, mieder, szalag, esipke és minden bérlesek és rövidárak dus választékban.

206. (15—x)

SZÖLLŐSÉY és CSERNYÁNSZKY

28 ÉV ÓTA FENNÁLLÓ ELSŐ ÉS LEGNAGYOBB

KÁRPITOS BUTOR-RAKTÁRA,

Kolozsvárt, Sétátér-utca 20. sz.

A n. é. helybeli és vidéki közönségnek van szeretésnek becses figyelmébe ajánlani

BUTOR-RAKTÁRUNKAT,

mely a kíváncsalmaknak annál is inkább megfelel, mivel ifj. Csernyánszky több éven át a külföld, ugymint: Ausztria, Német, Németalföld, Dánia, Francia, Angolország o nemű legnagyobb üzleteiben tanulmányait s ugyanott a szakiskolákat végezván — használt; tehát jelenleg ama kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mai kor követelményeinek teljesen megfelelően rendezhettük be üzletünket és a legkényesebb ízlést is ki tudjuk elégíteni.

Raktárunkban jutányos árban, nagy választékban kaphatók mindennemű töltött és töltetlen butorok, függönyök, szőnyegek, szövetek, tükrök, szekrények, teljes berendezések akár mely stylan; szóval a kárpitos és asztalos iparágba vágó cikkek.

Összeköttetésünk a világhírű gyárosokkal oly előny biztosítanak számunkra, hogy a legjobb és legolcsóbb anyaggal láthatjuk el a n. é. közönséget.

A megrendeléseket, vidéki megbízásokat pontosan, szíval, jóállás mellett teljesítjük.

Kiváló tisztelettel

282. (10—10)

Szöllősy és Csernyánszky.

Üzlet felosztás!

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGELADÁS

Belmagyar-utca 3. szám.

Mely alkalommal az összes raktáron levő áruk áron alul adatnak el.

Nevezetesen: férfi, női, gyermek-czipők, férfi- és női posztókalapok, fehérneműk, nap- és esőernyők, bőröndök, kosarak, pénz és dohánytárczák, kefék, fésűk, evő-eszközök, harisnyák- és keztyűk, faldíszek, gyermek-kocsik

diszműtárgyak, gyermekjátékok

dus választékban.

KORONA BAZAR

395. (2—8)

Belmagyar-utca 3.

Üzlet felosztás!

ALAPITTATOT 1866.

MATUTSEK JÓZSEF

férfi-, női- és gyermek czipész-üzlete

Kolozsvárt, főter 32. sz. alatt.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és dívat szerint lehetőleg gyorsan teljesítetnek.

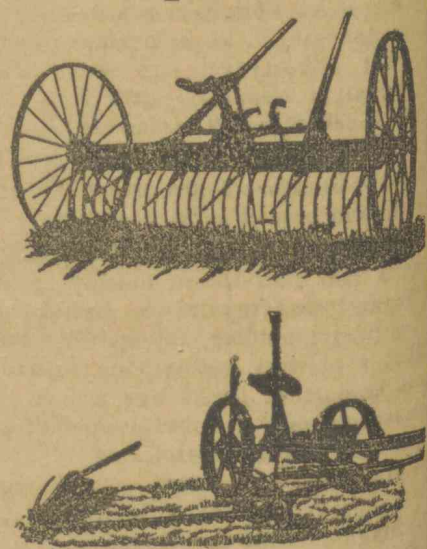
28. (15—x)

Legnagyobb Gazdasági Gépraktár

A D. M. OSBORNE & Co. AUBURN erdélyrészi vezér-képviselőség.

Ajánl a legtokéletesebb munkát végző arató-kéveket, arató-marokrakó- és fűkaszalógépeket, széna-gyújtót.

Továbbá Cséplőgépeket, gőz, ló és kézierőre, Szelelő-rostát, Trieurt, Szecska-vágó, Répavágó, törökbuza-morzsoló stb.

Legolcsóbb gyári árakon és kedvező fizetési feltételek mellett.

Tauffer Ferencz Utóda

Kolozsvárt, belközép-utca 6. sz.

371. (4—15)

Egyedüli raktár Nobles & Hoare angol kocsilack-gyárnak Londonban.

BERKES BERTALAN, NAGYVÁRAD, ZÖLDFÁ-UTCZA 33. SZÁM.

kizárólagos festék-anyag és lack-kereskedése.

Ajánlja világos keneczeit (firnis), legfinomabb gyorsan száradó saját készítményű olajfestéket, mindennemű angol kocsilackjait, valamint copál, damár, vas- és bőrlackot, — nemkülönben összes legjobb gyártmányu borostyán szoba-lackot, enyvek, schellak és mindennemű ecsetek nagy választékban, pontos kiszolgálás és legolcsóbb árban, nagyban és kicsinyben.

Van szerencsém továbbá a t. vevő közönségnek becses figyelmét felkérni

saját gyártmányu spiritus borostyán padló-lackjaimra,

a mely az eddigi összes gyártmányt gyors száradása, szép fénye és tartóssága által felülmúlja, a mit kezeim közt levő, az ország minden részéből érkező rendelvények és bizonyítványokkal bizonyíthatok.

Festők és mázoló árendingében részesülnek.

Részletes árjegyzék s minták kíváncsra ingyen és bérmentve.

372. (5—10)

Rendelmények postán vagy vaspályán pontosan és gyorsan teljesítetnek!

Valódi brünni posztószövetek.

Egy vég 3.10 méter
hosszu, teljes uri öl-
töny ára csak

frt 3.10 jó
frt 4.10 jó
frt 4.80 jó
frt 6.— jobb
frt 7.75 finom
frt 9.— igen finom
frt 10.50 legfinomabb

valódi
gyap-
juból.

Egy vég egy fekete szalon-öltönyhöz 10 frt. — Felöltő-szövetek, loden, peruvien, dosking, állami és vasúti tisztviselőknek való szövetek, legfinomabb kammarn és chevotokat stb. stb. küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert

posztógyári raktár: **Kiesel-Amhof Brünnben.**
Minták ingyen és bérmentve. — Mintahú szállítás.

Figyelemre méltó! A t. közönségnek fontos azt tudni, hogy a szöveteket közvetlen helyről való beszerzés esetén sokkal olcsóbban kapja, mint a közvetítő kereskedelem útján. A „Kiesel-Amhof” brünni cég az összes posztókat valódi gyári áron küldi szét és nem számítja hozzá a magánvétel anynyira megkárosító ugynevezett szabóengedményt.

167. (17—24)

ZALA GYÖRGY

BUDAI HONVÉD-SZOBRA

ÉRCBE ÖNTÖTT, KISEBBITETT ALAKBAN.

Magyarország fővárosa nem rég oly emlékművel gazdagodott, melyre méltán büszkének lehetünk.

Zala György honvéd-szobrát valódi lelkesedéssel fogadta az egész magyar sajtó; legtekintélyesebb műkritikusaink egyetértettek abban, hogy a kiváló művész páratlan sikerrel oldotta meg nehéz feladatát.

Képünk hűen ábrázolja e szobrot. Egy szép, izmos, erőteljes honvédalak van előttünk; vitézi állásban, feltépett attilával és inggel a mellén. Állásában, mozdulatában benne van a kivított győzelem kifejezése; a jobb kar immár leeresztve tartja a diadalmas kardot, feje fölfelé tartva, sebe bekötözve, vonásában a csata fáradalma, a vesztett vér leszerelő ereje; de szemében még lángol a szív büszkesége. A honvéd fölött angyal lebeg, a ki átveszi a hős lankadó baljából a dicsőségre vitt zászlót szintén bal kezében, míg jobbában cserkészként tart a vitéz katona feje föl. Csaka ágyúból és egy letört kerékkel kerül ki a szobor-csoport közvetlen talapja.

Valóban Magyarországon a lakások díszül szolgáló műtárgyak közül a legértékesebb esetekben találhatni magyar vonatkozású dologt. Külföldről importált, külföldi szellemű és ízlésű képek és szobrok töltik meg a legfényesebb termeket is; magyar nyomokra a mi szalonjaink ékességei közt vajmi gyérén akadunk.

E tényen már is segítve van azáltal, hogy Zala György szobra — minden izében magyar műemlék — kicsinyítve, ércbe öntve, ércztalapzattal 60 frtért, fehér márvány-talapzattal 70 frtért áruba bocsátatott. (A szobor magassága talapat nélkül 52 cm., talapzattal 75 cm.)

Bizunk abban, hogy minden hazafias honpolgár otthonában ott fog díszelni a magyar történelem e legszebb időszakának, dicsőséges szabadságharcunk gloriifikációja.

MEGRENDELÉSEK INTÉZENDŐK:

Lampel Róbert-féle (Wodianer F. és Fia)
könyvkereskedéséhez, Budapest, VI., Andrássy-út 21.